

Saksnr.: 2018/5036
Løpenr.: 36278/2019
Klassering: F03
Saksbehandler: Knut Johan Rognlien

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaknr.
Flerkulturelt råd	13.03.2019	
Styret i Østfoldhelse	13.03.2019	
Fylkesrådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	14.03.2019	
Eldrerådet	15.03.2019	
Opplæringskomiteen	19.03.2019	
Fylkestinget	28.03.2019	

Evaluering av Østfoldhelse 2011-2018

Vedlegg:

- 1 Evaluering av Østfoldhelse 2011-2018

Komitelederens forslag til innstilling

1. Evalueringen av Østfoldhelse 2011-2018 tas til orientering.
2. Kommunene i Østfold henstilles om å legge resultatene fra evalueringen frem for politisk behandling.

Komitelederens behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 5. mars 2019

Elin Tvette
leder av opplæringskomiteen

Fylkesrådmannens anbefaling

1. Evalueringen av Østfoldhelse 2011-2018 tas til orientering.
2. Kommunene i Østfold henstilles om å legge resultatene fra evalueringen frem for politisk behandling.

Sarpsborg, 18. februar 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Elin T. Skeide
kst. fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Høgskolen i Østfold gjennomførte i slutten av 2018 en evaluering av Østfoldhelsa for perioden 2011-2018. Ansvarlig var høgskolelektor Bengt Morten Wenstøb.

Fakta

Østfoldhelsa ble også evaluert for perioden 2006-2010. En del av spørsmålene er gjentatt i den siste evalueringen, som gir grunnlag for sammenligninger.

Om metode – og sammenlignbarhet

Totalt 230 personer ble inviterte til å være med i den siste evalueringen og 127 svarte. Av disse er 17 % nåværende eller tidligere politikere, 57 % jobber i en administrativ stilling i kommuner eller fylkeskommunen, 11 % representerer frivilligheten og 6 % av de deltagende arbeider i Høgskolen i Østfold. 50 % av de som har besvart undersøkelsen jobber i kommunene. 24 % representerer fylkeskommunen, og de øvrige jobber i andre organisasjoner (f.eks. Høgskolen i Østfold og frivillige organisasjoner).

Utvalget besto av:

I kommuner:

- Alle nåværende rådmenn
- Ordførere i nåværende og forrige periode
- Folkehelsekoordinatorer i kommunene i hele perioden
- Nærmeste leder til nåværende folkehelsekoordinator

Fylkeskommunale politikere:

- Opplæringskomiteen
- Den tidligere opplærings-, kultur og helsekomiteen
- Styret for Østfoldhelsa i hele perioden, inklusive varamedlemmer
- Politisk ledelse i fylkeskommunen, for nåværende og forrige periode

Fylkeskommunens administrasjon:

- Sekretariatet for Østfoldhelse
- Andre ansatte i fylkeskommunen som direkte eller indirekte er involvert i arbeidet i partnerskapet (herunder en rekke ledere)

Andre samarbeidspartnere:

- Representanter for alle partnere i Østfoldhelse (Inspiria, Høgskolen i Østfold, Sykehuset Østfold HF, Østfold Idrettskrets).
- Andre samarbeidspartnere i Østfoldhelse (f.eks. fagråd mot sosiale ulikheter)
- Representanter fra fylkesmannen i Østfold
- Frivilligsentralene i Østfold

Kommunene har også fått velge ut *øvrige* personer som de mener bør inngå i utvalget. Samarbeidspartnere utenfor eget fylke er ikke inkludert i undersøkelsen.

Måten utvalget er planlagt, samsvarer med hvordan utvalget for perioden 2006-2010 ble bestemt. Den gang ble 192 spurt og 133 besvarte minst ett spørsmål.

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2018. Den har metodiske svakheter og må ikke forstås som forskning. Dette er bare en kilde til kunnskap. At utvalgene er små innebærer for eksempel at feilmarginene øker. Bare noen få av de tallene det vises til nedenfor kan karakteriseres som signifikante, som betyr at svarene ikke kan skyldes tilfeldigheter (som for eksempel svakheter ved metoden).

Undersøkelsen i 2010 og 2018 har en rekke metodiske likheter, både i forhold til undersøkelsens design og hvem som deltok. Det gjør det mulig å sammenligne svarene, selv om man ikke kan konkludere med at dette nødvendigvis gir fullstendig rett bilde av situasjonen. At det på flere store spørsmål er veldig store (positive) forskjeller mellom hva folk svarer i 2010 og 2018 øker sannsynligheten for at det har vært en ønsket utvikling i perioden.

Om resultatene

Tabell 1: *Sammenligning på utvalgte indikatorer mellom evalueringen av Østfoldhelse 2006-2010 med evalueringen for 2011-2018. Utvikling innen påstander og vurderinger om Østfoldhelse.*

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander: Folkehelsearbeidet er godt forankret i vårt planverk?	
Enig 2010	Enig 2018
34,6 %	79 %
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander: Min organisasjon har gode målsettinger for folkehelsearbeidet?	
Enig 2010	Enig 2018

44,9 %	80 %
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander: Det tverrsektorielle arbeidet i min organisasjon fungerer godt	
Enig 2010	Enig 2018
26,2 %	38 %
Hvordan vurderer du samarbeidet mellom kommunale folkehelsekoordinatorer og sekretariatet for Østfoldhelse?	
Bra 2010	Bra 2018
37 %	54 %
Har samarbeidstiltak gitt synlige, positive resultater?	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
39 %	59 %
Har Østfoldhelse fått bedre oversikt over helsetilstanden?	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
43 %	72 %
Har Østfoldhelse skapt større oppmerksomhet og engasjement om folkehelsearbeid	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
54 %	75 %
Det er generelt blitt større kompetanse om folkehelsearbeid i Østfoldhelse	
I stor grad 2010	I stor grad 2018
36 %	64 %

På spørsmål om deltagerne kjenner til samarbeidstiltak godt, svarer 56 % bekreftende, mens 42 % kjenner noe til dem. Det er grunn til å tro at de som kjenner til disse tiltakene godt, er de som også har best forutsetninger for å vurdere partnerskapets vellykkethet og om hvorvidt folkehelsearbeidet faktisk bidrar til å skape en bedre helse i befolkningen.

Tabell 2: Perioden 2011-2018: Hvor vellykket mener du Østfoldhelse har vært ut fra en samlet vurdering? (i %)

	KJENNER TIL SAMARBEIDS- TILTAK GODT	KJENNER NOE/LITE TIL SAMARBEIDS- TILTAK
VELLYKKET	72 %	28 %
MIDDELS VELLYKKET	41 %	59 %

Tabell 3: Perioden 2011-2018. Har Østfoldhelsa bidratt til bedre helse i befolkningen?

	I liten grad	I middels grad	I stor grad	Ingen mening
Kjenner godt til samarbeidstiltak	3	49	39	9
Kjenner noe til samarbeidstiltak	9	57	9	25

Tabell 4: Hvordan vurderer du betydningen av at folkehelsearbeid organiseres i et regionalt samarbeide som partnerskapet Østfoldhelsa?

	2010	2018
MEGET VIKTIG	50 %	80 %
MIDDELS VIKTIG	10 %	17 %
LITE VIKTIG	20	1 %

Når man ser på om det forskjeller i svarene mellom deltagerne som representerer fylkeskommunen, kommunene og de øvrige partnerne så fremkommer følgende signifikante funn:

- Det er ingen forskjell i hvordan de samlet sett opplever hvor vellykket østfoldhelsa er.
- Det er ikke forskjell i om de opplever at folkehelsearbeidet har skapt bedre helse.

- Det er ikke forskjeller i om de syns partnerskapet har skapt engasjement og oppmerksomhet.
- Det er ikke forskjell i kjennskap til målsetninger.

Fylkesrådmannens vurdering

Evalueringen er en temperaturmåling som skal benyttes til å foreta bedre valg i folkehelsearbeidet. Den gir et svært godt inntrykk av folkehelsearbeidet. Da resultatene fra 2010 kom, så var partnerskapet også den gang veldig godt fornøyd med resultatene. Nå viser det seg at man har tatt enda flere skritt i riktig retning.

Det er gledelig at så mange slutter seg til at folkehelsearbeidet bør organiseres i et regionalt samarbeid som partnerskapet Østfoldhelse. 59 % sier også at samarbeidstiltak har gitt positive resultater, og ikke en eneste av deltagerne sier seg uenige i dette. Evalueringen gir også fylkeskommunen, og sekretariatet for Østfoldhelse gode skussmål. På spørsmål om hvilke partnere som best ivaretar sine forpliktelser scorer disse suverent best. Man skal da huske på at etter at folkehelseloven kom, så er forventningen til fylkeskommunen høyere blant eksterne samarbeidspartnere enn tilfellet var ved forrige evaluering.

Østfold er et av de fylkene som har størst folkehelseutfordringer. Det er viktig at omorganiseringen til Viken fylkeskommune ikke fører til at folkehelseinnsatsen i Østfold nedprioriteres. Dette arbeidet har stor betydning for både økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft – som skal være satsningsområde i den nye organisasjonen.